

Prezident İlham ƏLİYEV: Xocalı soyqırımı XX əsrin ən böyük cinayətlərindən biridir

On doqquz il bundan əvvəl, fevral ayının 25-dən 26-na keçən gecə Ermənistan silahlı qüvvələri, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsində yaşayan ermənilərdən ibarət silahlı dəstələr, Xankəndində yerləşən keçmiş Sovet ordusunun 366-cı motoatıcı alayının şəxsi heyətinin və onun sərəncamında olan hərbi texnikanın bilavasitə köməyi ilə qədim tarixə malik Azərbaycan şəhəri Xocalı-nı işğal etdilər. Bununla da, Azərbaycan xalqına qarşı soyqırımı siyasəti həyata keçirildi. Hücum başlanmadan əvvəl, hələ fevralın 25-də axşam şəhər artilleriya qurğularından, ağır hərbi texnikalardan güclü atəşə tutuldu. Nəticədə şəhərdə yanğın başladı və fevralın 26-da şəhər Xocalı tamamilə od içində idi. Şəhərdə qalmış əhali — təxminən 2500 insan — öz doğma evlərini tərk etməyə məcbur oldu.

bəsinin qəhrəmanı elan edilmişdi.

Xocalı soyqırımının iştirakçısı Daud Xeyriyanın yazdığı kitabda isə oxuyuruq: "...Martın ikisində meyitlərin yandırılması ilə məşğul olan erməni "Qafan" qrupu yüzdən artıq azərbaycanlı meyiti yığıdı və Xocalıdan təxminən bir kilometr qərbdə yandırdı... sonuncu maşında mən alındım və əllərimdən yaralanmış on yaşlı qız gördüm; aclığa, soyuğa, aldığı yaralara baxmayaraq bu sir-sifəti gömgöy göyərmiş uşaq hələ sağ idi. O, yalnız nəfəs alırdı. Tezliklə Tıqranyan soyadlı əsgər hərəkətsiz qızı götürüb meyitlərin üstünə tulladı, sonra onlara od vurdular".

Ermənilərin Xocalıda törətdikləri vəhşiliklər, bu kütləvi və amansız insan qırğını erməni qəsbkarlarının Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini, ərazi bütövlüyünü hədəfə almış məqsədyönlü irticaçı siyasətinin yeni bir mərhələsi olmaqla, ağılsız qəddarlığı və qeyri-insani cəza üsulları ilə bəşər tarixində qara ləkə kimi qalacaqdır. Ötən əsrin sonlarına yaxın azərbaycanlılara qarşı törədilən vəhşiliklərə, quldurluğa, terrorizmə görə Ermənistan heç nədən çəkinmir, əksinə, azərbaycanlıların soyqırımına həyasızcasına haqq qazandırır, bu faciələri törədənler isə milli qəhrəman sa-

yırlırlar. Ermənistanda indinin özündə də anti-azərbaycan siyasəti yürüdülmür, Azərbaycanın yeni torpaqlarının ilhaq olunması üçün dövlət miqyasında ideoloji təxribatlar hazırlanır. Saxtalaşdırılmış erməni tarixi gənclərin şovinist ruhda böyümələri zəmin yaratmaq üçün dövlət siyasəti səviyyəsinə qaldırılır.

Ancaq bütün bunlar fayda verməyəcəkdir. Ermənistan Cənubi Qafqazda təcrid olunmuş respublikaya çevrilib. Tarix boyu yalnız mərhəmət, səxavət və əminniyyət gördükləri qonşularına qarşı belə cinayətkar siyasət milli mənafeyi yanlış anlayan ideoloqların, təşkilatçıların, icraçıların əslinə qalsa həm də öz xalqına qarşı cinayəti idi. Erməni xalqı məhz bu növbəti tarixi cinayətin ağır yükünü daşımağa məhkum olmuşdur. Bu gün Ermənistan həyata keçirilən regional layihələrdən tamamilə kənardadır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, "Ermənistan işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarından çıxmayınca, heç bir regional layihədə iştirak etməyəcəkdir, biz buna razılıq verməyəcəyik. Buna görə də münafiqsinin tənzimlənməsi bütün region üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir".

Təəssüflər olsun ki, Ermənistanın rəhbərləri qeyri-konstruktiv siyasətlərindən əl çəkmirlər, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquqa uyğun şəkildə nizama salınması istiqamətində məqsədyönlü addımlar atmırlar. Əslində, onlardan bunu gözləmək sadəlövhlükdür. Axı, Ermənistanın indiki rəhbərlərinin, demək olar ki, hamısının Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yaranmasında, onun inkişaf edib iki qonşu respublika arasında müharibəyə çevrilməsində, bu və ya digər formada, əli vardır. Onlar bunu gizlətmirlər də, yeri düşəndə, hətta, bununla fəxr etdiklərini bildirirlər. Xocalı hadisələri ilə əlaqədar prezident S.Sarkisyanın, müdafiə naziri S.Ohanyanın etiraflarını yada salmaq kifayətdir. Belələri ilə bir masa arxasında oturub, müzakirə aparmağın mənasız olduğunu isbat etməyə dəyməz.

Ancaq nə edəsən ki, dünyada ikili standartlar hələ də mövcuddur. Bundan istifadə edən erməni tərəfi gündə bir yalan, böhtan uydurmaqla dünya ictimaiyyətini çaşdırmağa çalışır, Ermənistan—Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllini əngəlləməklə özünü beynəlxalq aləmdə pis vəziyyətə qoyur. Ermənilərin bir əsr bundan əvvəl guya türklər tərəfindən soyqırımına məruz qaldığını haray-həşirlə bütün dünyaya car çəkən Ermənistan Respublikası, onun xarici ölkələrdəki güclü diaspor təşkilatları 19 il bundan əvvəl, əhalisini vəhşicəsinə qırıb yer üzündən sildikləri Azərbaycanın Xocalı şəhərinin faciəsini ört-basdır etmək üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Bu azmış kimi, fitnəkar bəyanatlar verən Ermənistan Respublikasının rəhbərləri danışıqlar prosesini pozmağa, Azərbaycanı yenidən silaha əl atmağa sövq edirlər.

Son üç ayda Ermənistan Respublikasının yüksək vəzifəli şəxsləri barışmaz bəyanatlar verməkdə davam etmiş, bununla da münaqişənin danışıqlar yolu ilə tənzimlənməsinə nail olmaq imkanlarını açıq-aşkar və qərəzli şəkildə pozmuş, vəziyyətin daha da gərginlənməsinə çalışmışlar. Məsələn, Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan 2011-ci il yanvarın 17-də artıq adı hala çevrilmiş tarixin saxtalaşdırılması və faktların təhrif edilməsi ilə dolu bəyanatında birmənalı şəkildə eyham vurmuşdur ki, münaqişənin tənzimlənməsi prosesi barədə Yerevanın rəsmi mövqeyi hamılıqla qəbul edilmiş azadlıq, ədalət və sülh kimi prinsiplərdən inadla inkar edilməsinə əsaslanır.

Serj Sarkisyan bundan on gün sonra, yanvarın 27-də verdiyi müsahibədə bir daha təsdiq etmişdir ki, erməni tərəfi münaqişənin tənzimlənməsi prosesini yalnız Azərbaycanın silah gücünə ələ keçirilmiş və etnik təmizləmələr aparılan ərazilərinin ilhaq edilməsi üçün bir vasitə hesab edir. Başqa sözlə, Ermənistan heç bir real əsası olmayan bəyanatlar verməklə bir məqsəd — Ermənistan tərəfindən qanunsuz işğala son qoyulmasının, Azərbaycanın suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün bərpa edilməsinin zəruriliyi, Azərbaycan Respublikasının Dağlıq Qarabağ bölgəsində erməni və azərbaycanlı icmalarının dinc yanaşı yaşamasının təmin edilməsi bazasında tənzimləmə formuluna əsaslanan cari siyasi prosesi gözədən salmaq məqsədi güdür.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev fevralın 10-da Goranboy rayonuna səfəri çərçivəsində 688 məcburi köçkün ailəsi üçün nəzərdə tutulan və birinci mərhələdə 165 ailənin məskunlaşacağı yeni yaşayış məhəlləsinin açılışında iştirak edərkən erməni təcavüzü nəticəsində Xocalıdan qaçqın düşmüş Sədaqət Ağayarovanın təzə mənzilində olmuşdur. Bu, həmin Sədaqət Hüseyn qızı Ağayarovadır ki,

19 il bundan əvvəl erməni vandallarının hücumu zamanı beş gün meşədə qaran içində gecələmiş, yaralanan on yaşlı oğlu Nəbini, yeddi yaşlı qızı Sevinci orada ömürlük itirmiş, altı yaşlı oğlu Roman isə donmuşdur.

Mənzildə yaradılan şəraitlə yaxından tanış olan dövlətimizin rəhbəri çay süfrəsi arxasında ailənin üzvləri ilə söhbət etmişdir. Demişdir ki, bu evdə bütün şərait yaradılıb, hər şey var, burada rahat yaşamaq mümkündür. Siz buna layiqsiniz, uzun illərdir erməni təcavüzkarların işğalı siyasətindən əziyyət çəkirsiniz, məcburi qaçqına çevriləndən sonra yararsız binalarda yaşamırsınız, indi isə bizim soydaşlarımız bu gözəl binalarda, rahat mənzillərdə yaşayacaqlar. Siz buna layiqsiniz, siz yaxınlarımızı itirmisiniz.

Xocalı soyqırımını XX əsrin ən böyük cinayəti adlandıran Prezident İlham Əliyev demişdir: "...bilirsiniz ki, ermənilər xaricdəki imkanlarından istifadə edərək, dünya birliyinə Xocalı faciəsi haqqında təhrif edilmiş məlumatlar çatdırmağa

həhd etmişlər. Əfsuslar olsun ki, uzun illər ərzində buna müvəffəq olmuşlar... bizim siyasətimiz, xüsusilə xaricdəki fəaliyyətimiz, Xocalı haqqında həqiqətləri dünya birliyinə çatdırmağımız bu vəziyyəti, demək olar ki, tamamilə dəyişirdi... Biz bütün ölkələrdə kampaniyalar keçiririk, həm səfirliklər, həm də Heydər Əliyev Fondu vasitəsilə. Bildiyiniz kimi, fond bu məsələ ilə çox fəal məşğul olur. Bizim təşəbbüsümüzlə yaradılmış İslam Konfransı Təşkilatının Gənclər Forumu da bu məsələ ilə bağlı fəal işləyir... Xocalı soyqırımını ermənilərin vəhşiliyini göstərmişdir... Mən əminəm ki, gün gələcək Xocalı faciəsini törədən, dinc əhaliyə qarşı qəddarlıq edən, dinc əhalini məhv edən erməni cinayətkarları məhkəmə qarşısında cavab verəcəklər. O gün gələcəkdir".

Telman ƏLİYEV,
"Xalq qəzeti"